

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIORSERTIKAAT-EKSAMEN/ NASIONALE SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN

GEOGRAFIE V2

MEI/JUNIE 2024

NASIENRIGLYNE

PUNTE: 150

Name	Designation	Signature	Date
Mrs. ZPL SHABALALA	Umalusi External Moderator		02/06/2024
Mr. GD SAMAAI	Umalusi External Moderator		02/06/2024
Ms. T MAGSON	DBE Internal Moderator		02/06/2024
Mr. R DAVECHAND	DBE Internal Moderator		02/06/2024

Hierdie nasienriglyne bestaan uit 13 bladsye.

NASIENBEGINSELS VIR GEOGRAFIE- NSS NOVEMBER 2023 EN NSS/SC JUNIE 2024

Die volgende nasienbeginsels is ontwikkel om nasien in alle provinsies te standaardiseer.

MERK

- ALLE vrae MOET gemerk word, ongeag of dit korrek of verkeerd is
- Waar die maksimum punte vir 'n spesifieke vraag toegeken is, plaas 'n **M** oor die res van die teks om aan te dui dat die maksimum punte behaal is.
- 'n Duidelike, netjiese regmerkies moet gebruik word: ✓
  - As EEN punt toegeken word, moet EEN regmerkies gebruik word: ✓
  - As TWEE punte toegeken word, moet TWEE regmerkies gebruik word: ✓✓
  - Die regmerkies moet geplaas word by die FEIT waar 'n punt toegeken word
  - Regmerkies moet KLEIN gehou word, aangesien verskillende lae moderering kan plaasvind
- Verkeerde antwoorde moet met 'n duidelike, netjiese kruis gemerk word: ✕
  - Gebruik MEER as een kruisie oor 'n paragraaf/besprekingstylvrae om aan te dui dat alle feite oorweeg is
  - MOENIE 'n streep deur 'n verkeerde antwoord trek nie
  - MOENIE die verkeerde feite onderstreep nie

Vir die volgende aksiewoorde is EEN-woord antwoorde aanvaarbaar: **lys, noem, identifiseer**

Vir die volgende aksiewoorde moet 'n VOLLEDIGE sin geskryf word: **beskryf, verduidelik, evalueer, ontleed, Stel voor, onderskei, definieer, bespreek, waarom, hoe**

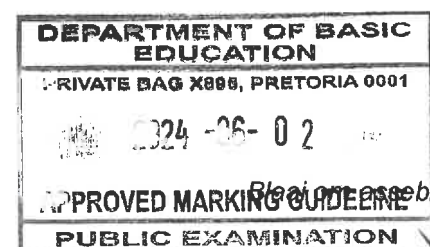
Die volgende aksiewoorde moet binne sy konteks geles word om te bepaal of 'n EEN-woord antwoord of VOLLE sin vereis word: **verskaf, wat, tabuleer en gee**

LET OP DIE VOLGENDE

- As die nommering verkeerd is of weggelaat word, solank die volgorde van antwoorde op vrae gevolg word, kan kandidate gekrediteer word
- Spelfoute, indien herkenbaar, ken die punte toe mits die betekenis korrek is.
- Wees sensitief vir die sin van 'n antwoord, wat op 'n ander manier gestel kan word
- Op vrae waar 'n letter die aanvaarde antwoord is, maar die leerder die werklike antwoord- ken die punte toe.
- Daar sal addisionele riglyne vir die nasien van sekere vrae wees. (*)

TOTAAL EN OORDRAG VAN PUNTE

- Elke subvraag moet opgetel word
  - Vrae in Afdeling A het vyf onderafdelings, dus vyf sub-totale per vraag word vereis. Afdeling B het drie onderafdelings en drie subtotale.
  - Onderafdelingstotale moet in die regterkantse kantlyn geskryf moet word en onderstreep moet
  - Subtotale moet leesbaar geskryf word
  - Laat ruimte om gemodereerde punte op verskillende vlakke in te skryf
- Tel subtotale op en dra totaal oor aan die linker boonste kantlyn langs die vraagnommer
- Oordrag totaal na omslag van antwoordboek

30

VRAAG 1

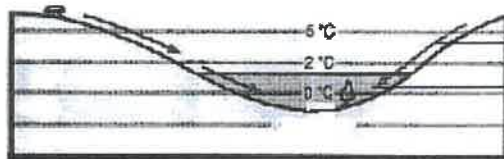
- 1.1.1 A (Suid-Atlantiese Hoog) (1) ✓
 1.1.2 B (Kalahari High) (1) ✓
 1.1.3 B (Suid-Indiese) (1) ✗

2

- 1.2.1 Smeltende sneeu ✓
 1.2.2 Mond ✗
 1.2.3 Derde orde ✓

2

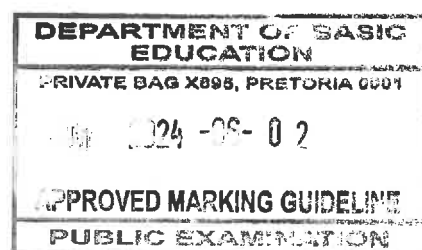
- 1.3.1 Katabatiese ✗
 1.3.2 1 kom gedurende die dag voor terwyl 2 snags voorkom ✓✓
 1.3.3 Koue lug rol af in die vallei en vorm 'n inversie ✓✓

Lug vloei teen die
helling af ✓✓

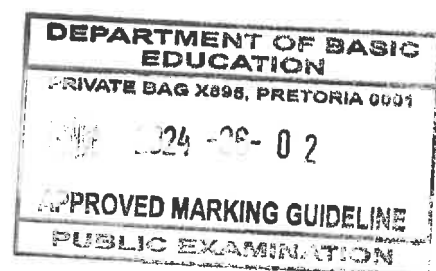
6

- 1.4.1 Vorm van voorste konkaaf ✗
 Steil helling van front ✓
 1.4.2 Warm lug ondergrawe die koue lug ✗
 1.4.3 Lug agter die kouefront is kouer ✓✓ as die lug voor. Koue lug beweeg vinniger ✓✓ as warm lug voor dit. Koue front haal die warm voorkant in. ✓✓
 1.5.1 (a) 'n Rivier wat net heeljaar vloei ✗
 (b) Die rivier kanaal is wyd ✗
 (c) Gereeldheid van reënval en die grondtipe waaroor die strome vloei. ✓✓
 1.5.2 Gauteng en die Oos-Kaap ✗
 1.5.3 Die koste van voedselproduksie sal toeneem, want dit is duur om gesuiwerde water te koop. Boere sal meer chemikalieë moet koop om water te suiwer. Chemikalieë kos baie en dit sal produksiekoste verhoog. Dit sal duur wees om water te suiwer vir gebruik in elektrisiteitsopwekking. Hierdie koste sal by elektrisiteitspryse ingesluit word. Koste sal die prys van elektrisiteit tydens produksie verhoog. Daar sal minder skoon water wees om hidro-elektrisiteit op te wek.

713

AFDELING A: LANDELIKE EN STEDELIKE NEDERSETTINGS EN DIE EKONOMIESE GEOGRAFIE VAN SUID-AFRIKA**VRAAG 1: LANDELIKE EN STEDELIKE NEDERSETTINGS**

1.1	1.1.1	Verspreid (aanvaar geïsoleerd) (1)		
	1.1.2	Kernvormig (aanvaar gegroepeer) (1)		
	1.1.3	A (1)		
	1.1.4	Lineêr (1)		
	1.1.5	T (1)		
	1.1.6	droë punt (1)		
	1.1.7	nat punt (1)	(7 x 1)	(7)
1.2	1.2.1	C (1)		
	1.2.2	D (1)		
	1.2.3	C (1)		
	1.2.4	A (1)		
	1.2.5	B (1)		
	1.2.6	C (1)		
	1.2.7	A (1)		
	1.2.8	C (1)	(8 x 1)	(8)

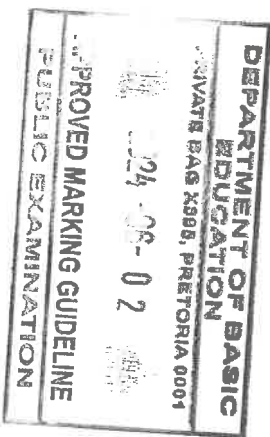

1.3	1.3.1	Afrika (1) (Aanvaar S Amerika)	(1 x 1)	(1)
	1.3.2	17 (%) (2) (Aanvaar 9(%))	(1 x 2)	(2)
	1.3.3	Groot landelike bevolkings gee aanleiding tot 'n hoër tempo van verstedeliking (2) Stootfaktore van landelike gebiede (aanvaar voorbeelde) (2) Trekfaktore na stedelike gebiede (aanvaar voorbeelde) (2) [ENIGE EEN]	(1 x 2)	(2)
	1.3.4	Daar is nie genoeg werksgeleenthede beskikbaar nie (2) Hulle het beter werk verwag, maar dit nie gekry nie (2) Mense het nie die vaardighede/ervaring nie (2) Hulle het nie die nodige dokumentasie/kwalifikasies nie (2) Gebrek aan toegang tot inligting oor werksgeleenthede (2) Hulle kan laer salarisse betaal word as wat verwag is (2) Korrupsie en Nepotisme (2) [ENIGE TWEE]	(2 x 2)	(4)
	1.3.5	Aanmoediging van desentralisasie van besighede/nywerhede (2) Skep werksgeleenthede (2) Verbeter vaardighede en opleiding (2) Verbeter infrastruktuurontwikkeling (aanvaar voorbeelde) (2) Voorsiening/Verskaffing van basiese dienste (aanvaar voorbeelde) (2) Doeltreffende polisiëring (2) Bevordering van landelike gebiede deur kulturele/sportgeleenthede (aanvaar voorbeelde) (2) Lok toeriste (2) Verbeter ontspanningsfasiliteite (aanvaar voorbeelde) (2) Skep meer toerisme-aantreklikhede (aanvaar voorbeelde) (2) Bespoedig grondhervorming (aanvaar voorbeelde) (2) Finansiële bystand/subsidies/aansporings/belegging (2) [ENIGE DRIE]	(3 x 2)	(6)
1.4	1.4.1	Daar is kern punte (sentrale punte) waarom die stedelike nedersetting ontwikkel (1) Ligging van grondgebruik (sones) gebaseer op versoenbaarheid(1) Alle grondgebruik(sones) is teenwoordig (1) [ENIGE TWEE]	(2 x 1)	(2)
	1.4.2	Sentrale sakegebied (SSK) (1)	(1 x 1)	(1)
	1.4.3	Grondgebruiksone 1 is geleë in 'n gebied van hoë toeganklikheid (2) (1 x 2)	(2)	(2)
	1.4.4	(a) Hoë misdaad in die SSK het veroorsaak dat kommersiële aktiwiteite na die Afgeleë Sakedistrik verskuif het (2) Lae misdaadsyfers in die ASD sal dit aantrekliker maak vir ontwikkeling (2) [ENIGE EEN]	(1 x 2)	(2)

Waarom is di
tempo van
verstedeliking
so hoog?

Waarom lei
die trek
faktor in
spotprent
(TREK-beter
werk in stad)
dikwels tot
teleur
stelling?

Stel
strategieë
voor om
tempo van
verstedeliking
te verlaag

- (b) Minder verkeersopeenhopings in die ASD sal gerief/toeganklikheid verhoog (2)
Meer verkeersopeenhopings in die SSK verminder gerief/toeganklikheid (2)

(1 x 2) (2)

INSTRUKSIES VIR DEEL NASIEN

- (a) Hoë misdaad in die SSK (1)
Lae misdaadsyfers in die ASD (1)
- (b) Minder verkeersopeenhopings in die ASD (1)
Meer verkeersopeenhopings in die SSK (1)
[MAKSIMUM VAN 1 PUNT VIR (a) en (b)]

1.4.5
Waarom sal die veelvuldige kernmodel in skets nie op alle stedelike gebiede van toepassing wees nie?

- Stedelike gebiede het verskillende kerne (aanvaar voorbeelde) (2)
Vlak en tempo van ontwikkeling verskil (2)
Verskillende hoeveelhede spasie beskikbaar vir die uitbreiding van stedelike gebiede (2)
Natuurlike hulpbronne wat in stedelike gebiede gevind word, verskil (aanvaar voorbeelde) (2)
Fisiese hindernisse wat uitbreiding kan voorkom (2)
Verskillende ligging van stedelike gebiede (2)
Swak beplanning deur munisipaliteite (2)
Bepaalde finansiële begrotings (2)
Historiese/kulturele faktore het 'n impak (2)
Vervoerinfrastruktuur verskil (2)
[ENIGE DRIE]

(3 x 2) (6)

1.5

1.5.1
Definieer stedelike verval

- Agteruitgang van stedelike gebiede/geboue (2)
[KONSEP]

(1 x 2) (2)

1.5.2
Bewys van stedelike verval

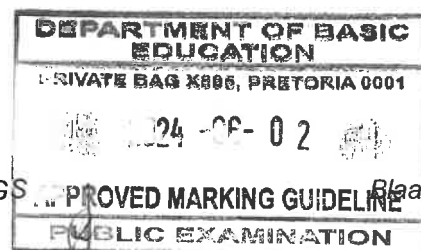
- Geboue is in 'n swak toestand (aanvaar voorbeelde) (1)
Graffiti op die geboue (1)
Rommelp/Besoedeling (in die gebied) (1)
[ENIGE EEN]

(1 x 1) (1)

1.5.3
Waarom is stedelike verval meer dominant in in vervalsone

- Gebied van toekomstige uitbreiding van die SSK / Sone van verandering / Inval en opvolging (2)
Lok lae-inkomste bewoners/studente (2)
Verhuurders woon nie in/onderhou nie/opgradeer nie die geboue nie (2)
Geboue word leeg gelaat (2)
Geboue word onwettig beset (2)
Gebrek aan basiese dienste (2)
Oorbevolking as gevolg van sy nabyheid aan die SSK (2)
Immigrante word gelok weens die lae koste van die wonings (2)
Sosiale euwels is algemeen (2)
[ENIGE TWEE]

(2 x 2) (4)

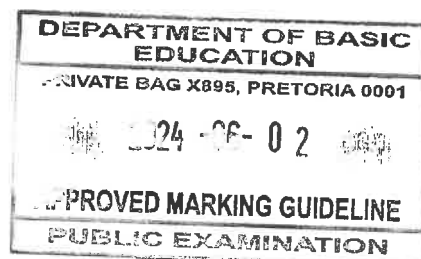
[Handwritten signatures]

- 1.5.4 Mense sal beter kwaliteit behuising hê (2)
 Verduidelik Mense sal beter toegang tot basiese dienste hê (2)
 die Skep 'n verbeterde estetiese aantrekkingskrag (2)
 positiewe Verminder die misdaadsyfer in die gebied (2)
 impak van Gebied word aantrekliker vir toeriste (2)
 gentrifikasie Dit sal meer besighede lok (aanvaar voorbeelde) (2)
 op die Dit sal meer werkseleenthede skep (2)
 vervalsone Eiendomswaardes sal toeneem (2)
 Tariewe wat ingesamel word, kan gebruik word vir die
 instandhouding van die area (2)
 Dit sal 'n gesonder omgewing skep (2)
 Daar sal verbeterings in infrastruktuur wees (2)
 Lok meer welgestelde mense (2)
[ENIGE VIER]

(4 x 2) (8)
[60]

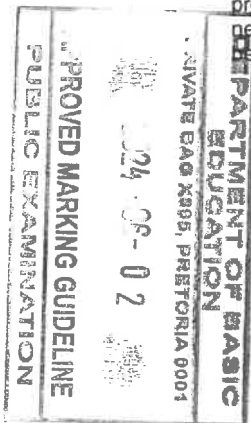
VRAAG 2: EKONOMIESE GEOGRAFIE VAN SUID-AFRIKA

2.1	2.1.1	B (1)		
	2.1.2	C (1)		
	2.1.3	D (1)		
	2.1.4	A (1)		
	2.1.5	B (1)		
	2.1.6	B (1)		
	2.1.7	A (1)		
	2.1.8	C (1)	(8 x 1)	(8)
2.2	2.2.1	Z (1)		
	2.2.2	Y (1)		
	2.2.3	Y (1)		
	2.2.4	Z (1)		
	2.2.5	Z (1)		
	2.2.6	Y (1)		
	2.2.7	Z (1)	(7 x 1)	(7)

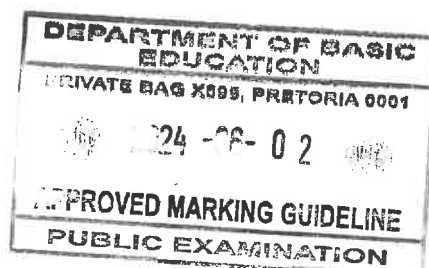
A

2.3	2.3.1	Opwaartse tendens/toename/positiewe neiging (1)	(1 x 1)	(1)
	2.3.2	Klimaatsverandering (1)		
	Volgens die uittreksel wat is die redes vir die neiging op grafiek?	COVID-pandemie (1)		
		Armoede (1)		
		Oorloë/konflik (1)		
		Wêreldwye voedselhandelbeperkings (1)		
		Verminder SA se invoer (1)		
		Voedseluitvoerverbod (1)		
		Styging in voedselpryse/hoër inflasiekoerse (1)		
		[ENIGE TWEE]	(2 x 1)	(2)
	2.3.3	Dit dwing ons om ons eie voedsel te produseer (2)		
	Watter positiewe impak kan globale voedselhandel beperkings maatreëls op SA hê?	Lei tot ekonomiese groei (aanvaar voorbeelde) (2)		
		Meer werk word geskep (2)		
		Dit sal mense se vaardighede verbeter (2)		
		Voedselpryse sal uiteindelik daal (2)		
		Laer inflasie koerse (2)		
		[ENIGE EEN]	(1 x 2)	(2)
	2.3.4	Ekstreme klimaats-/weerstoestande (klimaatsverandering, droogtes, donderstorms, vloede en ryp) vernietig oeste (2)		
	Verduidelik hoe TWEE fisiese faktore SA se voedsel produksie negatief invloed?	Laer as gemiddelde reënval verminder oeste (2)		
		Peste en siektes beskadig gewasse (2)		
		Gronderosie/Swak grondkwaliteit verminder die hoeveelheid grond wat beskikbaar is vir die verbouing van gewasse (2)		
		Verwoestyning verminder die hoeveelheid beskikbare vrugbare grond (2)		
		[ENIGE TWEE]	(2 x 2)	(4)
		INSTRUKSIES VIR DEEL NASIEN		
		Ekstreme klimaats-/weerstoestande (klimaatsverandering, droogtes, donderstorms, vloede en ryp) (1)		
		Laer as gemiddelde reënval (1)		
		Peste en siektes (1)		
		Gronderosie/Swak grondkwaliteit (1)		
		Verwoestyning (1)		
		[MAKSIMUM VAN TWEE PUNTE]		
	2.3.5	Fasiliteer opleiding/verbetering van vaardighede van boere (2)		
	Stel maatreëls voor wat regering kan implimenteer om boere te ondersteun om voedsel sekerheid in SA te bereik	Moedig navorsing/wetenskaplike boerderymetodes aan (aanvaar voorbeelde) (2)		
		Makliker toegang tot befondsing/ekonomiese ondersteuning (aanvaar voorbeelde) (2)		
		Versnel grondhervorming (2)		
		Ondersteun kleinskaalse/grootskaalse boere (aanvaar voorbeelde) (2)		
		Verskuiwing van bestaansboerdery na kommersiële boerdery (2)		
		Infrastruktuur om landbou te ondersteun (aanvaar voorbeelde)		
		Verbeter plaassekuriteit (2)		
		Meer doeltreffende voedselberging (aanvaar voorbeelde) (2)		
		Bevorder landbouverwerkingsbedrywe (2)		
		[ENIGE DRIE]	(3 x 2)	(6)

2.4	2.4.1	(Meer as) 80(%) (1)	(1 x 1)	(1)
	2.4.2(a) Bewyse dat platinum produksie beïnvloed(b) is deur:	<u>SOSIALE FAKTOR</u> Arbeidsstakings (1) <u>DIENSLEWERINGS FAKTOR</u> Toegang tot bekostigbare en betroubare elektrisiteit (1) Water verspreidingsinfrastruktuur (1) Water sekuriteit (1) [ENIGE EEN]	(2 x 1)	(2)
	2.4.3	Noordwes (1) Mpumalanga (1) Limpopo (1) Vrystaat (1) Gauteng (1) [ENIGE TWEE]	(2 x 1)	(2)
	2.4.4	2016 – 2018 opwaartse neiging/toename (1) 2020 – 2023 afwaartse neiging/afname (1)	(2 x 1)	(2)
	2.4.5 <u>Stel</u> <u>strategieë</u> voor wat regering kan implimenteer om aandag te gee aan uitdagings van platinum produksie	Die skep van vennootskappe/verhoudings (met gemeenskappe/ mynvakbonde) rakende arbeidsstakings (aanvaar voorbeelde) (2) Gebruik hernubare energiebronne (aanvaar voorbeelde) (2) Voorsiening van groter toegang tot basiese dienste (aanvaar voorbeelde) (2) Navorsing met betrekking tot platinummynbou (aanvaar voorbeelde) (2) Verminder beleggers se vrese vir nasionalisering/politieke onstabiliteit (2) Verseker beroepsveiligheid van mynwerkers (2) Lei mynwerkers op oor MIV/VIGS (2) Verbeter infrastruktuur (aanvaar voorbeelde) (2) Raak betrokke by winsdeling met mynwerkers (2) Volhoubare minimum loon (2) Meer gevorderde tegnologie in myne (2) Opgradering van mynwerkers (2) [ENIGE VIER]	(4 x 2)	(8)
2.5	2.5.1 Gee EEN sleutel inisiatief van die ROI	Volhoubare ekonomiese groei (1) Skep werk (1) Om belegging aan te moedig (1) Ontwikkel fisiese infrastruktuur (1) Volhoubare ontwikkeling in onderontwikkelde gebiede (1) [ENIGE EEN]	(1 x 1)	(1)
	2.5.2	Oos Kaap (1)	(1 x 1)	(1)
	2.5.3	R360,4 miljoen (1)	(1 x 1)	(1)

2.5.4
Gee TWEE
fisese
faktore wat
toerisme
aanmoedig
in ROI

Kuslyn (1)
Strande (1)
Warm oseane (1)
Landvorme (1)
Natuurskone omgewing (1)
Groot diversiteit van inheemse fauna/flora (1)

[ENIGE TWEE]

(2 x 1) (2)

2.5.5
Hoe sal die
N2 Wildekus
tolpadprojek,
ekonomiese
ontw van die
ROI
aanmoedig?

Dit sal meer werksgeleenthede skep (2)
Die area sal meer toeganklik wees vir toerisme (2)
Dit sal meer ekonomiese beleggings stimuleer (2)
Goedere sal vervoer kan word van en na die area (2)
Grootmaat vervoer sal moontlik wees (2)
Daar sal meer geleenthede wees vir entrepreneurskap (2)
Meer werk sal 'n groter mark skep vir goedere (2)
Dit sal die meervoudige/veelvoudige effek skep (2)
Die werkersmag sal beter vaardighede ontwikkel (2)

[ENIGE TWEE]

(2 x 2) (4)

2.5.6
Verduidelik
waarom die
Wildekus ROI
uitdagings
ervaar om
sleuteldoelwitte
te bereik

Tradisionele en kulturele oortuigings het die gebruik van sekere grond beperk (2)
'n Vaardigheidstekort in die sekondêre en tersiêre sektor sal volhoubare ontwikkeling beperk (2)
Hoë misdadadvlakke as gevolg van armoede in die gebied ontmoedig beleggings (2)
Die gemeenskap het die opsie verwerp om gas uit die see te ontgin wat werk sou verskaf het\ die ekonomie 'n hupstoot sou gee (2)
Onwettige ontginning van bousand wat natuurlike plantegroei/woude vernietig het wat toerisme verminder het (2)
Munisipale grond word onwettig verkoop onder grondwaarde wat munisipale koffers uitput (2)
Plaaslike inwoners het die bou van die tolpad betwis en die voltooiing daarvan vertraag (2)
Om kulturele waardes en belange te beskerm, is plaaslike gemeenskappe huiwerig om toerisme te bevorder (2)

[ENIGE DRIE]

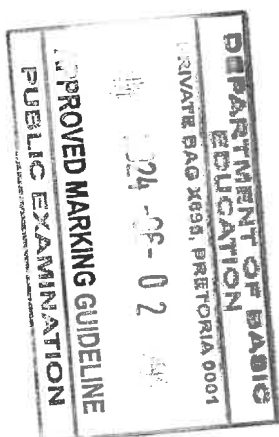
(3 x 2) (6)

INSTRUKSIES VIR DEEL NASIEN

Tradisionele en kulturele oortuigings (1)
'n Tekort aan vaardighede (1)
Hoë misdadadvlakke (1)
Die gemeenskap het die opsie om gas te ontgin, verwerp (1)
Onwettige ontginning van bousand (1)
Munisipale grond word onwettig onder grondwaarde verkoop (1)
Plaaslike inwoners het die bou van die tolpad betwis (1)

[MAKSIMUM VAN DRIE PUNTE]

[60]

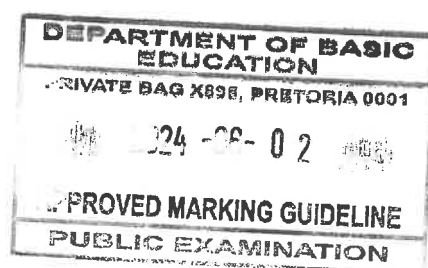
AFDELING B**VRAAG 3: GEOGRAFIESE VAARDIGHEDE EN TEGNIEKE****3.1 KAARTVAARDIGHEDE EN BEWERKINGS**

- 3.1.1 B (1) (1 x 1) (1)
- 3.1.2 (a) kleiner (1) (1 x 1) (1)
- (b) Die geboue vertoon (5 keer) groter op die ortofotokaart (1)
Die geboue vertoon (5 keer) kleiner op die topografiese kaart (1)
[ENIGE EEN] (1 x 1) (1)
- 3.1.3 Horisontale skaal; 1:50 000 (1)
- $$= \frac{1:2\,000}{1:50\,000} \text{ (1) vervanging}$$

$$\frac{1}{2000} \times \frac{50\,000}{1}$$
- 25 keer (1) (3 x 1) (3)
- 3.1.4 Dit stel ons in staat om verskynsels/landskappe duideliker te sien (1)
(1 x 1) (1)
- 3.1.5 Oppervlakte: = (4,2 cm x 100) x (3,8 cm x 100)
= 420 (1) m x 380 (1) m
= 159 600 m² (1) (3 x 1) (3)

3.2 KAARTWERK INTERPRETASIE

- 3.2.1 hoë (inkomste) (1) (1 x 1) (1)
- 3.2.2 Groot standplase/erwe (2)
Bewyse vir 'n hoë inkomste area by F in blok B2 Naby aan die gholfbaan (2)
Weg van die SSK/ nywerheidsgebied/mynbou (2)
Geleë in die landelike-stedelike oorgangsones (2)
Estetiese voorkoms van die gebied (aanvaar voorbeelde) (2)
Hoogliggende gebied vir goeie uitsig (2)
[ENIGE EEN] (1 x 2) (2)

A

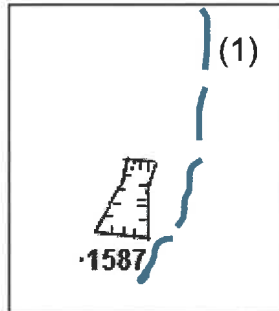

3.3 GEOGRAFIESE INLIGTINGSTELSEL (GIS)

3.3.1 veelvoudige (1) (1 x 1) (1)

3.3.2 (a) Poligoon(1) (1 x 1) (1)

(b)

(1)

(1 punt vir dir teken van die rivier)

Hoe het
integrasie
van
punthoogte
en simbool
gehelp met
die ligging
van die
damwal?

(1 x 1) (1)

(c) Die hoogte van die land en die rigting van die riviervloei sal
die ligging van die damwal bepaal (2) (1 x 2) (2)

3.3.3 Buffersone/bufferskepping (1) (1 x 1) (1)

3.3.4 Dit sal die rivier/Klein-Olifantspruit van besoedeling van die
opgeboorde area af, beskerm (2)

Hoekom is
daar 'n
behoefte
aan hierdie
leë grond?

Dit sal die opgeboorde area beskerm teen oorstromings (2)
[ENIGE EEN]

(1 x 2) (2)

[30]

TOTAAL: 150

